

HANDLINGSPLAN FOR EUROPÆISK KULTURREGION 2024-2026

Indholdsfortegnelse:

- Indledning og kommunikationsindsats
- Udvikling af europæisk samarbejde og udsyn
- Kulturforum
- Forbedring af kulturaktørers udviklingsvilkår
- Økonomi

Indledning:

Visionen for Europæisk Kulturregion er følgende:

Europæisk Kulturregion vil sikre kulturaktører og kulturens interessenter en stærk udviklingsplatform, som - med fokus på kulturudvikling i det midtjyske - vil lære af de bedste, skabe flere og nye muligheder for kulturaktørerne og forbedre kulturaktørernes udviklingsvilkår - herunder med nationalt og europæisk perspektiv og udsyn.

Handlingsplanen beskriver de tre overordnede og indbyrdes sammenhængende indsatsområder i strategien, som skal være med til at understøtte videns- og kapacitetsopbygningen af det midtjyske kulturliv:

1. Udvikling af europæisk samarbejde og udsyn
2. Kulturforum
3. Forbedring af kulturaktørers udviklingsvilkår

Under hvert indsatsområde er der beskrevet en række konkrete initiativer. De tre indsatsområder spiller sammen og påvirker gensidigt hinanden, og flere aktiviteter understøtter flere indsatser.

Indsatsområderne understøttes fortsat af en fælles kommunikationsindsats, der aktiverer og skaber synlighed for partnerskabet, indsatsområderne og udvalgte tematikker. Kommunikationsindsatsen er rettet mod kulturaktører, kommuner og interessenter (ikke borgerrettet).

I boksen til højre fremgår konkrete kommunikationsindsatser. Hertil kommer, at vi genoptager partnerskabets 'regionale kommunikationsnetværk' med repræsentation fra regionen, CDEU og de enkelte kommuner. Repræsentanterne er ansvarlige for at viderekommunikere og formidle informationer, nyheder og muligheder for deltagelse i kurser, seminarer, workshops mv. i eget netværk og bagland, herunder særligt med fokus på de midtjyske kulturaktører.

Kommunikationsopgaver omfatter:

- Videreudvikling af midtikulturen.dk som digital videndelingsplatform for Midtjysk Kulturakademi.
- Kommunikation og synlighed via partnerskabets hjemmeside, sociale medier og det regionale kommunikationsnetværk.
- Produktion af presse- og markedsføringsmaterialer, programmer, merchandise i forbindelse med afvikling af Kulturforum, Kulturmødet Mors og andre arrangementer.

1. UDVIKLING AF EUROPÆISK SAMARBEJDE OG UDSYN

/Overordnet ansvarlig: CDEU

Et stærkt kulturliv i udvikling er et kulturliv, der samarbejder på tværs af både kommune- og landegrænser. Det er i mødet med andre kulturer, udfordringer og løsninger, at vi finder inspiration til nytænkning og udvikler os. Kulturhovedstadsåret medførte en lang række nye europæiske samarbejder, roller og projekter i det midtjyske kulturliv. Mange af disse relationer og samarbejder lever stadig videre, men der er fortsat brug for en fælles kulturindsats, der styrker viden- og kapacitetsopbygning af det midtjyske kulturliv, herunder igennem europæisk samarbejde og udsyn.

Europæisk Kulturregion er den fælles platform, hvor det midtjyske kulturliv kan mødes og finde inspiration samt udvikle nye samarbejdsprojekter og netværk, nationalt såvel som internationalt, og hvor der stilles ressourcer og kompetencer til rådighed for kulturaktørernes internationale aktiviteter.

Indsatsområdet er forankret centralt i EKR og er relevant på tværs i mange faglige tematikker inden for EKR's aktivitetsområde. Indsatsområdet skal samtidig give mulighed for, at region og de kommuner, som ønsker et intensiveret samarbejde om EU, europæisk samarbejde og udsyn, kan samarbejde dybere om temaet med CDEU som facilitator.

Indsatsområdets formål

Indsatsen skal styrke det midtjyske kulturlivs kompetencer og muligheder for at arbejde europæisk:

- Gennem støtte til udvikling af europæiske projekter og partnerskaber samt rådgivning og vejledning om europæiske støttemuligheder.
- Gennem kompetenceløft og deltagelse i europæiske netværk.
- Gennem tiltrækning og afholdelse af europæiske netværks- og kulturarrangementer.

Initiativer

Rådgivning og kompetenceudvikling (Genvej til Europa)

For særligt de små og mellemstore kulturaktører og -institutioner er der en barriere for at indgå i europæisk samarbejde bl.a. på grund af manglende kendskab til muligheder og tilgang, samt begrænsede administrative ressourcer. Derfor fortsætter Region Midtjyllands kulturrådgivningsprogram "Genvej til Europa", der arbejder med:

- Kompetenceudvikling og rådgivning i forbindelse med udvikling af europæiske projekter.
- Afholdelse af workshops i ansøgningskrivning og rådgivning om europæiske støttemuligheder.
- Relations- og netværksopbygning og hjælp til at finde relevante regionale og europæiske partnere.

Europæisk Kulturbooster

Erfaringer viser, at det er en udfordring for mange kulturaktører at finde de ressourcer, der skal til for at etablere et europæisk samarbejde og til at udarbejde EU-ansøgninger. Herunder særligt, at der ikke findes finansiering til at dække alle de udgifter, der leder op til et europæisk samarbejde som f.eks. partnern møder, ansøgningskrivning mv. Den udfordring har

Europæisk Kulturregion tidligere adresseret via en mikropulje til europæiske projekter. Fra efteråret 2023 er dette tilbud revideret og relanceret i form af 'Europæisk Kulturbooster'.

Europæisk Kulturbooster er et rådgivningsforløb for midtjyske kulturinstitutioner, -organisationer eller andre, der arbejder med kultur i Midtjylland, og som ønsker at afsøge muligheder for europæiske netværk, samarbejde og EU-midler, men som endnu ikke har stor erfaring med det.

Rådgivningen varetages af CDEU's kulturrådgivere, som i samarbejde med kulturaktøren laver en plan for, hvordan denne bedst kommer i mål med de europæiske ambitioner. Midtvejs i forløbet modtager kulturaktøren et tilskud på 25.000 kr. til at afsøge muligheder i Europa eller invitere europæiske partnere til Midtjylland.

Europæisk kulturbooster findes i to udgaver:

a) Strategipakken

Et afsøgende rådgivningsforløb med afsæt i sin egen strategi og udviklingsplaner.

Indhold: 20 timer til rådgivning, research over en periode på 6 måneder og afsluttende med en plan eller strategi for det videre europæiske arbejde.

Antal: 7-10 forløb om året

b) Ansøgningspakken

For kulturaktører, der ønsker hjælp til at komme i mål med en specifik EU-ansøgning.

Indhold: Rådgivning, partnersøgningshjælp og efterfølgende hjælp til at strukturere ansøgning og støtte i skrivningen (40 timer).

Antal: 1-2 forløb om året.

Deltagelse i europæiske netværk og samarbejder

Europæisk Kulturregion understøtter midtjyske kulturaktørers deltagelse i europæiske kulturfaglige netværk med henblik på at styrke relationerne mellem kulturinstitutioner i Midtjylland og relevante samarbejdspartnere på europæisk niveau samt at sikre synlighed for kreative og kulturelle kompetencer i Midtjylland. De europæiske relationer deles på tværs af Midtjylland i forbindelse med Europæisk Kulturregions arrangementer som f.eks. kulturforum, workshops og seminarer.

Som en del af denne bestræbelse, kan Europæisk Kulturregion tilrettelægge faglige studieture med europæisk destination for kulturaktører eller kulturkonsulenter. En særlig mulighed for adgang til europæiske relationer og ressourcer er deltagelse i EU's *Knowledge and Innovation Community for Cultural and Creative Sectors and Industries* (KIC CCSI), hvortil EKR's relation skal afklares.

Tiltrækning af europæiske arrangementer

Partnerskabet bag Europæisk Kulturregion vil arbejde for at tiltrække europæiske netværks- og kulturarrangementer til Midtjylland og på den måde åbne Midtjylland for kulturaktører og andre kulturfaglige. Dette giver synlighed for Midtjylland på den europæiske kulturscene, som igen giver mulighed for at skabe europæiske relationer for midtjyske kulturaktører. Selvom arrangementet fysisk finder sted ét sted i Midtjylland, tilstræbes det at inddrage så stor en del af EKR-geografien som muligt.

2. KULTURFORUM

/overordnet ansvarlig: Kommuner på skift

Et stærkt kulturliv i udvikling er et kulturliv, hvor politikerne har fingeren på pulsen i forhold til at skabe de bedste forudsætninger for, at der er adgang til kunst og kultur for alle uanset, hvor man bor i regionen. Derfor vil Europæisk Kulturregion bidrage til at styrke forståelsen af kunst og kulturs betydning i samfundet. Det sker blandt andet ved at hente inspiration og skabe udviklingsrum for kulturpolitikernes dialog og refleksion over udviklingstendenser i samfundet og hvilke muligheder og udfordringer, det giver for kulturen og dens samspil med omgivende sektorer.

Indsatsområdets formål

Kulturforum er et kulturfagligt og kulturpolitisk 'topmøde' med fokus på kulturfaglig inspiration, politisk ejerskab og forankring samt netværks- og relationsopbygning. Med Kulturforum skabes en fælles referenceramme og fælles fortællinger om regionens kulturliv for kulturpolitikere, kulturens embedsværk og kulturens interessenter i regionen. Kulturforum skal være en stærk kulturpolitisk platform, der danner afsæt for at løfte en fælles dagsorden inden for den kulturpolitiske sektor og bidrager til at brande Europæisk Kulturregion både på den regionale, nationale og internationale kulturscene.

Initiativet:

Indsatsens formål understøttes ved følgende initiativ:

Kulturforum – årligt kulturfagligt og kulturpolitisk topmøde

Kulturforum er et årligt heldags kulturfagligt og kulturpolitisk træf, som Europæisk Kulturregion tilbyder kulturpolitikere, embedsværk og interessenter inden for kulturområdet for at imødekomme behovet for at komme i dialog med andre og hente inspiration – fra hinanden, fra andre regioner, fra andre sektorer, fra Europa, netværk eller partnere.

Målgruppen er primært kommunal- og regionspolitikere i kulturudvalgene og regionsråd samt kulturdirektører, kulturchefer og kulturkonsulenter i de midtjyske kommuner og Region Midtjylland. Det er desuden en ambition at tiltrække nationale og internationale kulturpolitikere jf. fokus på at løfte en fælles dagsorden inden for den kulturpolitiske sektor.

Kulturforum skal desuden være et mødested og et politisk forum for politikerne i kommuner og region, hvor de kan foretage en temperaturmåling på kulturlivet og være med til at sætte retning for Europæisk Kulturregion fremover. I forbindelse med Kulturforum afholdes derfor også det ene af de to årlige direktørmøder med politisk deltagelse.

Kulturforum fokuserer på udvalgte tematikker af relevans for kulturens udvikling. Strategiens indsatsområder danner grundlaget for de emner og temaer, der behandles på Kulturforum. Også aktuelle udfordringer og potentialer i samfundet med relevans for kulturen eller i kulturbranchen

KULTURFORUM 2020-2022

2020 - Aflyst grundet Covid-19

2021

Sted: Langhoff & Juhl Ebeltoft, Syddjurs Kommune

Tema: Kulturhuse

Kobling: Cultural Impact Now - European Conference on Cultural and Creative Spaces

2022

Sted: Tinghallen, Viborg Kommune

Temaer: Digitalisering og bæredygtighed

Kobling: Viborg Animations Festival

specifikt kan danne udgangspunkt for Kulturforums årlige tema, hvorfor der også er fokus på at koble det årlige Kulturforum til relevante arrangementer, konferencer o. lign. af national og international karakter, som måtte finde sted rundt omkring i regionen.

Værtskabet for Kulturforum går siden 2022 på skift mellem kommunerne i Region Midtjylland, som sammen med en arbejdsgruppe udarbejder program og afvikler Kulturforum. I boksen til højre fremgår afviklede og kommende Kulturforum arrangementer 2021-2024.

Der defineres en klar rammesætning for udvikling af Kulturforum i form af en selvstændig 'writer', der skal sikre, at det samlede program har en gennemgående høj kvalitet, tager tydeligt afsæt i EKR's strategi og udvalgte tematikker og trækker på erfaringer fra tidligere års arrangører og kulturforum hvad angår planlægning og afvikling.

KULTURFORUM 2023-2025

2023

Sted: Naturkraft, Ringkøbing Skjern Kommune

Tema: Internationale samarbejder

Kobling: Undersøgelsen "Kulturens internationalisering" – v. Ringkøbing-Skjern Kommune, Aarhus Universitet og Region Midtjylland

2024

Sted: Holstebro Kommune

Tema: tbd

Kobling: 750 års byjubelæum

3. FORBEDRING AF KULTURAKTØRERS UDVIKLINGSVILKÅR

Europæisk Kulturregion vil styrke videns- og kapacitetsopbygning af det midtjyske kulturliv og fremme det tværregionale samarbejde om kultur for at skabe den bedst mulige platform for videndeling og vidensopbygning i et ellers fragmenteret kulturliv.

Et kulturliv med gode vilkår for at udvikle sig professionelt er med til at sikre et varieret kulturudbud af høj kvalitet for regionens borgere – også i fremtiden. Europæisk Kulturregion ønsker derfor at gennemføre aktiviteter, der kan få viden til at vandre på tværs af kulturgerer og fagligheder til gavn for hele kulturlivet.

Indsatsen opererer dermed 'et step før borgerne' og vil desuden koncentrere sig om emner, der er af generel interesse for kulturaktørerne og dermed ikke specifikke emner inden for kulturfaglige genrer.

Indsatsområdets formål

Indsatsen skal fremme videndeling og kompetenceopbygning blandt kulturinstitutioner og – aktører, kommuner og regionen gennem:

- Videndeling og kompetenceopbygning af det midtjyske kulturliv igennem Midtjysk Kulturakademi
- Udviklingsarbejdet med udvalgte temabaserede indsatser på tværs af kommunerne
- Aktivering af Europæisk Kulturregion strategiske indsatser og udvalgte temaer på Kulturmødet Mors

Initiativer

Videndeling og kompetenceopbygning af det midtjyske kulturliv igennem Midtjysk Kulturakademi /Overordnet ansvarlig: Region Midtjylland

Midtjysk Kulturakademi er en platform for deling og opbygning af viden for midtjyske kulturaktører. Akademiet har fokus på at forbedre og skabe gode udviklingsvilkår for kulturaktører i regionen ved at gennemføre udvalgte strategiske indsatser, som skubber til en videre professionel udvikling blandt kulturaktørerne.

Akademiet står organisatorisk på to ben. Indsatsen er født i Region Midtjyllands kulturpolitik 2020-2024 og i 2021 integreret i Europæisk Kulturregion grundet stor synergi i de to strategier. Det betyder også, at regionen gearer indsatsen med ekstra ressourcer ved som minimum at matche økonomien allokeret i Europæisk Kulturregion samt bidrage med lønmidler til en projektleder. Således udmøntes også regionale tematikker gennem Akademiet.

Akademiet er forankret i Europæisk Kulturregion via et uformelt rådgivende organ i form af et advisory board, der fungerer som sparringspartner til akademiet og dets tovholdere og giver input og sparring til hovedelementer og tematisk indhold i den videre udvikling af akademiet.

Midtjysk Kulturakademi gennemfører indsatser, som skubber til en videre professionel udvikling blandt kulturaktørerne. Både i form af udvalgte strategiske indsatser initieret ved akademiet selv samt et løbende fokus på at gribe aktuelle tematikker, udfordringer og behov, der rører sig i kulturbranchen. Ligeledes arbejdes der for at sikre videndeling og erfaringsudveksling på tværs af genrer, grænser og brancher.

I boksene nedenfor fremgår udvalgte afviklede og igangværende indsatser i regi af Midtjysk Kulturakademi (pr. september 2023).

DIGITALISERING

- Digitalisering forfra – fra reaktion til strategi
 - Live stream/ webinar
 - 4 kursusmoduler
 - Lærings-tema på midtikulturen.dk
- Rådgivning om digital omstilling
 - Mikropulje (10 aktører støttet)
- 'Sådan oplever danskerne' (målgruppeværktøj)
 - Seminarer og workshops
 - Partner i videreudvikling af version 2.0
Hvordan kan kulturlivet bidrage til den bæredygtige omstilling?
(samarbejde m. DI, Epinion og TA)

BÆREDYGTIGHED

- "Kulturens unikke rolle i en bæredygtig dagsorden"
 - EU-pilotprojekt støttet af Nordisk Kulturfond. Partnere fra Sverige og Finland.
- Konferencen 'Kan Kulturen redde verden'. Fokus:
 - Hvordan kan kulturlivet bidrage til den bæredygtige omstilling? / Har vi brug for kulturens verdensmål? / Vanebrug og mobilisering - hvordan handler vi –
 - 130 deltagere på DOKK1, Aarhus
- 'Culture Plan Earth' – strategiforløb
 - Open call (13 aktører tildelt forløb)
 - Lancering- og indikatorworkshop
- Udvikling af kulturens verdensmål og bæredygtighedsindeks

Konkret arbejdes der med varierende formater - både med digital videndeling og læring samt analoge tilbud som workshops, kurser, seminarer mv.

Hertil kan der efter behov gennemføres analyser og undersøgelser, der kan have til formål at styrke viden om kulturlivet i regionen, kulturaktørernes udviklingsvilkår og kulturens betydning og potentiale i vores region samt danne vidensgrundlag for de indsatser og temaer, som Europæisk Kulturregion i øvrigt arbejder med.

Igangsættelse af temabaserede indsatser på tværs af regionen

/Overordnet ansvarlige: Lead for den enkelte temagruppe ved kommune eller region.

Europæisk Kulturregion vil opdyrke og dele viden om temaer, som er vigtige for kulturlivet og kommunernes og regionens arbejde med kulturområdet i Region Midtjylland. Som en ny indsats vil Europæisk Kulturregion arbejde med konkrete udvalgte temaer, hvor partnere finder sammen om fælles problemer og mulige løsninger på tværs af både kommuner og region.

Parterne kan proaktivt anvende partnerskabet til at få kvalificeret en indsats, hvor de ikke kan løse deres opgaver alene. Her repræsenterer EKR en fælles pulje af viden og erfaringer, som kan bringes i anvendelse til at skabe nye muligheder for de deltagende parter.

De temabaserede indsatser udvælges i fællesskab og igangsættes og drives af nedsatte temagrupper, der i henhold til temaet udvikler, faciliterer og gennemfører aktiviteter inden for temaets rammesætning.

Der sættes i udgangspunkt gang i to temaer, 'Kultur som sundhedsfremme' og 'Unge engagement i kulturlivet' med henblik på at høste erfaringer med form og indhold set i forhold til samarbejds muligheder. Senere kan det overvejes, om flere temaer skal aktiveres som indsatser.

Parterne deltager i det omfang, som interesse, prioriteter og kapacitet tillader og tager løbende stilling til, hvorvidt de ønsker at deltage i en given temagruppe samt på hvilket 'niveau' de ønsker at deltage.

Hver temagruppe konstitueres løbende som følger:

En lead

Det overordnede ansvar for arbejdet med temaet ligger primært hos 'lead'en, som også skal være klar til at stille noget sekretariatskraft til rådighed for gruppens arbejde ift. indkaldelse af møder mv. 'Lead'en vil være driver for arbejdet med temaet, og rollen vil være ansvarlig for undersøgelse og gennemførelse af indsatser under temaet.

Deltagere

Aktive deltagere vil bistå i arbejdet med temaet, men uden at have det overordnede ansvar. En aktiv deltager er medudvikler på det pågældende tema og bidrager aktivt til planlægning og gennemførelse af indsatser under temaet.

Observatører

Observatører vil som udgangspunkt ikke deltage i planlægningen eller gennemførelse af indsatser under temaet, men sidde med omkring arbejdet for at hente inspiration og danne netværk.

Fremdrift i form af rammesætning, arbejdsgang og -fordeling lægges som udgangspunkt over til den enkelte temagruppe. Temagruppen informerer løbende om udviklingsarbejdet med temaet til det øvrige fællessekretariat og eventuelt direktørgruppen, herunder status på indsatsen, udmøntning af arbejdet, målsætninger mv.

Der allokeres økonomi fra det samlede budget til arbejdet med temaerne og den enkelte temagruppe.

Aktivering af Europæisk Kulturregions strategi og tematikker på Kulturmødet Mors

/Overordnet ansvarlige: Region og kommuner i samarbejde

Europæisk Kulturregion står bag en selvstændig scene (Lysskoven) og programflade med bl.a. dialog, debatter og showcases på Kulturmødet Mors. Målgruppen er primært kulturaktører og sekundært politikere ved at disse så vidt muligt tænkes ind som deltagere i diverse debatter og aktiviteter.

Europæisk Kulturregions tilstedeværelse på Kulturmødet Mors skal styrke videndelingen, inspirationsrummet og netværksdannelsen mellem forskellige aktører i og uden for kulturlivet og bidrage til at skabe dialog mellem aktører, politikere og den fagprofessionelle deltagerkreds.

Kulturmødet Mors samler kunstnere og kulturaktører, magthavere, meningsdannere og borgere for at tage temperaturen på aktuelle temaer i kulturdebatten og bliver klogere i fællesskab. Kulturmødet har i løbet af de sidste ti år udviklet sig til at være det mest betydningsfulde nationale mødested for kulturlivet i Danmark og er derfor en vigtig platform og partner for Europæisk Kulturregion.

På Kulturmødet bringer Europæisk Kulturregion relevante tematikker i spil med afsæt i partnerskabets strategi og udvalgte tematikker, giver smagsprøver på regionens kulturliv og profilerer Europæisk Kulturregion ved at invitere relevante fagfolk, videnspersoner og beslutningstagere til dialog og debat om kulturen – både i national og international optik.

Programmet for Lysskoven udvikles af partnerskabet i fællesskab, hvor både region og kommuner (på skift) bidrager til planlægning og afvikling af programfladen og efter følgende model:

Torsdag

- Arrangeres af Region Midtjylland
- Tager udgangspunkt i strategiens 'spor 3' om Forbedring af kulturaktørernes udviklingsvilkår.
- Herunder bl.a. de udvalgte, strategiske indsatsområder, som Midtjysk Kulturakademi beskæftiger sig og aktuelle udfordringer, tematikker og vidensbehov, som rører sig i feltet.

Fredag

- Arrangeres af 1-3 kommuner og evt. kulturaftalerne og i rådføring med CDEUs kulturel rådgivere.
- Tager udgangspunkt i strategiens 'spor 1' om Udvikling af europæisk samarbejde og udsyn.
- Dagens program har dermed det internationale perspektiv som ramme og overligger.

Lørdag

- Arrangeres af udvalgt kulturaktører (*udvælges og koordineres fortsat af sekretariatet*)
- En udvalgt aktør giver smagsprøver på regionens kulturliv inden for fx børnekultur, ungekultur mv.

Der defineres en klar rammesætning for EKR's tilstedeværelse på Kulturmødet Mors i form af en selvstændig 'writer', der skal sikre, at det samlede program har en gennemgående høj kvalitet og tager tydeligt afsæt i EKR's strategi og udvalgte tematikker.

ØKONOMI

Budgettet skal læses som en indikativ ramme, hvor der kan flyttes mellem poster, hvis der bliver behov herfor. Ligeledes afsættes der fortsat afsættes en indikativ ramme på godt 50.000 kr. til afvikling af fysiske møder i hhv. fællessekretariat og direktørgruppen.

Indsatser (beløb i kr.)	2024	2025	2026
Udvikling af europæisk samarbejde			
Genvej til Europa *)			
Udvidet rådgivnings- og tilskudsprogram (Kulturbooster)	500.000	500.000	500.000
Deltagelse i europæiske netværk og samarbejder mm.	300.000	300.000	300.000
Europæisk synlighed og tiltrækning af europæiske arrangementer	150.000	150.000	150.000
I alt	950.000	950.000	950.000
Kulturforum			
Kulturforum - kulturfagligt og kulturpolitisk topmøde	300.000	300.000	300.000
I alt	300.000	300.000	300.000
Forbedring af kulturaktørers udviklingsvilkår			
Midtjysk Kulturakademi **) og vidensopbygning (undersøgelser mv.)	500.000	500.000	500.000
Arbejdet med udvalgte temaer	150.000	150.000	150.000
Synliggørelse af Europæisk Kulturregion på Kulturmødet Mors	300.000	300.000	300.000
I alt	950.000	950.000	950.000
Kommunikation			
I alt	400.000	400.000	400.000
I alt budget	2.600.000	2.600.000	2.600.000

*) Finansieres af Region Midtjylland

**) Geares med yderligere økonomi og projektleder finansieret af Region Midtjylland